

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

UDC 81
UDC 82
UDC 008

ISSN: 2545-3998
DOI: 10.46763/palim

ПАЛИМПСЕСТ

МЕЃУНАРОДНО СПИСАНИЕ ЗА ЛИНГВИСТИЧКИ,
КНИЖЕВНИ И КУЛТУРОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА

PALIMPSEST

INTERNATIONAL JOURNAL FOR LINGUISTIC,
LITERARY AND CULTURAL RESEARCH

PALMK, VOL 9, NO 18, STIP, 2024

ГОД. IX, БР. 18
ШТИП, 2024

VOL. IX, NO 18
STIP, 2024

ПАЛИМПСЕСТ

Меѓународно списание за лингвистички, книжевни
и културолошки истражувања

PALIMPSEST

International Journal for Linguistic, Literary
and Cultural Research

Год. 9, Бр. 18
Штип, 2024

Vol. 9, No 18
Stip, 2024

PALMK, VOL 9, NO 18, STIP, 2024

DOI: <https://doi.org/10.46763/PALIM24918>

ПАЛИМПСЕСТ

Меѓународно списание за лингвистички, книжевни
и културолошки истражувања

ИЗДАВА

Универзитет „Гоце Делчев“, Филолошки факултет, Штип

ГЛАВЕН И ОДГОВОРЕН УРЕДНИК

Ранко Младеноски

УРЕДУВАЧКИ ОДБОР

Виктор Фридман, Универзитет во Чикаго, САД
Толе Белчев, Универзитет „Гоце Делчев“, Македонија
Нина Даскаловска, Универзитет „Гоце Делчев“, Македонија
Ала Шешкен, Универзитет Ломоносов, Руска Федерација
Олга Панкина, НВО Македонски културен центар, Руска Федерација
Астрид Симоне Хлубик, Универзитет „Крал Михаил I“, Романија
Алина Андреа Драгоеску Урлика, Универзитет „Крал Михаил I“, Романија
Сунчана Туксар, Универзитет „Јурај Добрила“ во Пула, Хрватска
Саша Војковиќ, Универзитет во Загреб, Хрватска
Шандор Чегледи, Универзитет во Панонија, Унгарија
Ева Бус, Универзитет во Панонија, Унгарија
Хусејин Озбај, Универзитет Гази, Република Турција
Озтурк Емироглу, Универзитет во Варшава, Полска
Елена Дараданова, Универзитет „Св. Климент Охридски“, Република Бугарија
Ина Христова, Универзитет „Св. Климент Охридски“, Република Бугарија
Џозеф Пониах, Национален институт за технологија, Индија
Сатхарај Венкатесан, Национален институт за технологија, Индија
Петар Пенда, Универзитет во Бања Лука, Босна и Херцеговина
Данило Капасо, Универзитет во Бања Лука, Босна и Херцеговина
Мета Лах, Универзитет во Љубљана, Република Словенија
Намита Субиото, Универзитет во Љубљана, Република Словенија
Ана Пеличер-Санчез, Универзитет во Нотингам, Велика Британија
Мајкл Грини, Универзитет во Нотингам, Велика Британија
Татјана Гурин, Универзитет во Нови Сад, Република Србија
Диана Поповиќ, Универзитет во Нови Сад, Република Србија
Жан Пол Мејер, Универзитет во Стразбур, Република Франција
Жан Марк Веркруз, Универзитет во Артуа, Република Франција
Регула Бусин, Швајцарија
Натале Фиорето, Универзитет во Перуца, Италија
Оливер Хербст, Универзитет во Вурцбург, Германија
Шахинда Езат, Универзитет во Каиро, Египет
Џулијан Чен, Универзитет Куртин, Австралија

PALIMPSEST

International Journal for Linguistic, Literary
and Cultural Research

PUBLISHED BY

Goce Delchev University, Faculty of Philology, Stip

EDITOR-IN-CHIEF

Ranko Mladenoski

EDITORIAL BOARD

Victor Friedman, University of Chicago, USA
Tole Belcev, Goce Delchev University, Macedonia
Nina Daskalovska, Goce Delchev University, Macedonia
Alla Sheshken, Lomonosov Moscow State University, Russian Federation
Olga Pankina, NGO Macedonian Cultural Centre, Russian Federation
Astrid Simone Hlubik, King Michael I University, Romania
Alina Andreea Dragoescu Urlica, King Michael I University, Romania
Sunčana Tuksar, Juraj Dobrila University of Pula, Croatia
Saša Vojković, University of Zagreb, Croatia
Sándor Czeglédi, University of Pannonia, Hungary
Éva Bús, University of Pannonia, Hungary
Husejin Ozbaj, GAZI University, Republic of Turkey
Öztürk Emiroğlu, University of Warsaw, Poland
Elena Daradanova, Sofia University “St. Kliment Ohridski”, Republic of Bulgaria
Ina Hristova, Sofia University “St. Kliment Ohridski”, Republic of Bulgaria
Joseph Ponniah, National Institute of Technology, India
Sathyaraj Venkatesan, National Institute of Technology, India
Petar Penda, University of Banja Luka, Bosnia and Herzegovina
Danilo Capasso, University of Banja Luka, Bosnia and Herzegovina
Meta Lah, University of Ljubljana, Republic of Slovenia
Namita Subiotto, University of Ljubljana, Republic of Slovenia
Ana Pellicer Sanchez, The University of Nottingham, United Kingdom
Michael Greaney, Lancaster University, United Kingdom
Tatjana Durin, University of Novi Sad, Republic of Serbia
Diana Popovic, University of Novi Sad, Republic of Serbia
Jean-Paul Meyer, University of Strasbourg, French Republic
Jean-Marc Vercruysse, Artois University, French Republic
Regula Busin, Switzerland
Natale Fioretto, University of Perugia, Italy
Oliver Herbst, University of Wurzburg, Germany
Chahinda Ezzat, Cairo University, Egypt
Julian Chen, Curtin University, Australia

РЕДАКЦИСКИ СОВЕТ

Луси Караниколова-Чочоровска
Толе Белчев
Нина Даскаловска
Билјана Ивановска
Светлана Јакимовска
Марија Леонтиќ
Јована Караникиќ Јосимовска
Натка Јанкова-Алаѓозовска

ЈАЗИЧНО УРЕДУВАЊЕ

Ранко Младеноски (македонски јазик)
Весна Продановска (англиски јазик)
Толе Белчев (руски јазик)
Билјана Ивановска (германски јазик)
Марија Леонтиќ (турски јазик)
Светлана Јакимовска (француски јазик)
Јована Караникиќ Јосимовска (италијански јазик)

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК

Славе Димитров

АДРЕСА

ПАЛИМПСЕСТ
РЕДАКЦИСКИ СОВЕТ
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ бр. 10-А
п. фах 201
МК-2000 Штип

<http://js.ugd.edu.mk/index/PAL>

Меѓународното научно списание „Палимпсест“ излегува двапати годишно во печатена и во електронска форма на посебна веб-страница на веб-порталот на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип: <http://js.ugd.edu.mk/index.php/PAL>. Трудовите во списанието се објавуваат на следните јазици: македонски јазик, англиски јазик, германски јазик, француски јазик, руски јазик, турски јазик и италијански јазик.

Трудовите се рецензираат.

EDITORIAL COUNCIL

Lusi Karanikolova-Chochovska
Tole Belcev
Nina Daskalovska
Biljana Ivanovska
Svetlana Jakimovska
Marija Leontik
Jovana Karanikik Josimovska
Natka Jankova-Alagjozovska

LANGUAGE EDITORS

Ranko Mladenoski (Macedonian language)
Vesna Prodanovska (English language)
Tole Belcev (Russian language)
Biljana Ivanovska (German language)
Marija Leontik (Turkish language)
Svetlana Jakimovska (French language)
Jovana Karanikik Josimovska (Italian language)

TECHNICAL EDITOR

Slave Dimitrov

ADDRESS

PALIMPSEST
EDITORIAL COUNCIL
Faculty of Philology
Krstev Misirkov 10-A
P.O. Box 201
MK-2000, Stip

<http://js.ugd.edu.mk/index/PAL>

The International Scientific Journal “Palimpsest” is issued twice a year in printed form and online at the following website of the web portal of Goce Delcev University in Stip: <http://js.ugd.edu.mk/index.php/PAL>
Papers can be submitted and published in the following languages: Macedonian, English, German, French, Russian, Turkish and Italian language.
All papers are peer-reviewed.

СОДРЖИНА / TABLE OF CONTENTS

11 ПРЕДГОВОР

Астрид Симоне Хлубик, член на Уредувачкиот одбор на „Палимпсест“

FOREWORD

Astrid Simone Hlubik, member of the Editorial Board of “Palimpsest”

ЈАЗИК / LANGUAGE

15 Jan Holeš

QUELQUES OBSERVATIONS SUR LES
NÉOLOGISMES TERMINOLOGIQUES FRANÇAIS CONTENANT *CYBER-*

Jan Holeš

SOME OBSERVATIONS ON FRENCH TERMINOLOGICAL NEOLOGISMS
CONTAINING *CYBER-*

27 Nadica Negrievska

UN QUADRO GENERALE DEL VOCABOLARIO CALCISTICO ITALIANO
E LA SUA APPLICAZIONE NELL’INSEGNAMENTO DELLA LINGUA
ITALIANA COME LINGUA STRANIERA

Nadica Negrievska

AN OVERVIEW OF ITALIAN FOOTBALL LEXICON AND ITS ROLE IN
TEACHING ITALIAN AS A FOREIGN LANGUAGE

39 Doris Sava

AGITATION GEGEN IMPFUNGEN. METAPHORISCHE KONZEPTUALI-
SIERUNGEN DER IMPFFEINDLICHKEIT IN BLOG-KOMMENTAREN AUS
DEM *STANDARD* (2021)

Doris Sava

AGITATION AGAINST VACCINATION. METAPHORICAL CONCEPTUALI-
ZATIONS OF VACCINE HOSTILITY IN BLOG COMMENTS FROM *THE
STANDARD* (2021)

51 Ferdi Güzel

ESKİ TÜRKÇE *ARKA-* “ARAMAK...” FİİLİ VE ANLAM ALANI ÜZERİNE
NOTLAR

Ferdi Güzel

NOTES ON THE OLD TURKISH VERB *ARKA-* “TO SEEK...” AND ITS
SEMANTIC FIELD

61 Виолета Јанушева, Марија Стојаноска

ОБРАЌАЊЕТО И МАКЕДОНСКИОТ РОДОВО ЧУВСТВИТЕЛЕН ЈАЗИК

Violeta Janusheva, Marija Stojanoska

ADDRESSING AND MACEDONIAN GENDER SENSITIVE LANGUAGE

- 71 Erëza Rushiti**
AMERICAN VS. BRITISH ENGLISH: A STUDY OF GRAMMATICAL,
VOCABULARY, AND SPELLING DIFFERENCES

КНИЖЕВНОСТ / LITERATURE

- 83 Марија Ѓорѓиева-Димова**
НИЗ ШУМИТЕ НА ИСТОРИЈАТА СО ДВОГЛЕДОТ НА ФИКЦИЈАТА
Marija Gjorgjieva-Dimova
THROUGH THE FORESTS OF HISTORY WITH THE BINOCULARS OF
FICTION
- 95 Весна Кожинкова**
ОТСУТНОТО И ТУЃОТО ВО ЗЕМЈАТА НА БЕГАЛЦИТЕ
Vesna Kozhinkova
THE ABSENT AND THE OTHER IN THE LAND OF THE REFUGEES
- 105 Софија Иванова, Ранко Младеноски**
СИНОНИМНИТЕ ЛИКОВИ СО АКТАНТНА ФУНКЦИЈА НА
ПОМОШНИЦИ ВО МАКЕДОНСКАТА ДРАМА ОД ПРВАТА ПОЛОВИНА
НА 20 ВЕК
Sofija Ivanova, Ranko Mladenoski
THE SYNONYMOUS CHARACTERS WITH THE ACTING FUNCTION OF
HELPERS IN THE MACEDONIAN DRAMA FROM THE FIRST HALF OF
THE 20TH CENTURY
- 117 Şerife Seher Erol Çalışkan**
KUZEY MAKEDONYA TÜRKLERİNDE OLAĞANÜSTÜ İNANÇLAR ve
BUNA BAĞLI OLARAK ORTAYA ÇIKAN UYGULAMALAR
Şerife Seher Erol Çalışkan
EXTRAORDINARY BELIEFS IN THE TURKS OF NORTH MACEDONIA
AND THE PRACTICES THAT ARISE RELATED TO THEM
- 127 Müge Bayraktar**
BARTIN EPÇİLER KÖYÜ “SU KIZI” MEMORATININ HALKIN YAŞAYIŞINA
ETKİSİ
Müge Bayraktar
BARTIN EPÇİLER VILLAGE “SU KIZI” MEMORAT’S INFLUENCE ON
THE LOCAL WAY OF LIFE
- 137 Petek Ersoy İnci**
İZMİR’DE YAŞAYAN MAKEDONYALI GÖÇMENLERDE ÇEYİZ GELENEĞİ
VE DÖNÜŞÜMÜ
Petek Ersoy Inci
DOWRY TRADITION AND TRANSFORMATION IN MACEDONIAN
IMMIGRANTS LIVING IN IZMIR

- 149 Luisa Emanuele**
CHRISTIANA DE CALDAS BRITO: TRA *SAUDADE* E *ARTE DEL ROVESCIO*
Luisa Emanuele
CHRISTIANA DE CALDAS BRITO: BETWEEN *SAUDADE* AND *REVERSE ART*
- 159 Valbona Kalo**
DIALOGUE THROUGH BALLADS: CONSTRUCTING MEANING IN BALKAN ORAL TRADITION
- КУЛТУРА / CULTURE**
- 173 Ekaterina Namicheva-Todorovska, Petar Namichev, Aleksandra Jovanovska Hnida**
RETEX AND GUERRILLA DESIGN AS PROMOTERS OF SUSTAINABILITY
- МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА / TEACHING METHODOLOGY**
- 185 Blagojka Zdravkovska-Adamova, Suada A. Dzogovic, Aleksandra P. Taneska**
APPLICATION OF STANDARDS-BASED ASSESSMENT FOR CRITICAL THINKING SKILLS DURING LANGUAGE ACQUISITION
- 197 Branka Grivčevska**
GLI ASPETTI GRAMMATICALI NEI MANUALI DI ITALIANO LS, LIVELLO B1 IN USO NELLE SCUOLE SUPERIORI NELLA MACEDONIA DEL NORD
Branka Grivčevska
GRAMMATICAL ASPECTS IN ITALIAN L2 TEXTBOOKS, LEVEL B1, USED IN HIGH SCHOOLS IN NORTH MACEDONIA
- 209 Afrim Aliti, Brikena Xhaferi**
EFL STUDENTS' ATTITUDES TOWARD THE USE OF PODCASTS AS A LANGUAGE LEARNING MEDIUM TO INCREASE LEARNING INTEREST
- 221 Marisa Janku, Livia Xhango**
INTERKULTURELLE KOMMUNIKATION IM DAF-UNTERRICHT: EVALUATION UND SELBSTREFLEXION EINER INTERKULTURELLEN UNTERRICHTSSEQUENZ
Marisa Janku, Livia Xhango
INTERCULTURAL COMMUNICATION IN GERMAN LESSON: EVALUATION AND SELF-REFLECTION ON AN INTERCULTURAL TEACHING SEQUENCE
- 233 Admira Nushi, Daniel Leka**
INTERKULTURELLE DIDAKTIK MIT FEDERICO GARCÍA LORCAS POESIE: PRAKTISCHE ANWENDUNGEN IM UNTERRICHT

Admira Nushi, Daniel Leka

INTERCULTURAL DIDACTICS IN THE POETRY OF FEDERICO GARCÍA LORCA: PRACTICAL APPLICATION IN THE CLASSROOM

ПРИКАЗИ / BOOK REVIEWS

247 Марија Гркова-Беадеп

ВОКАБУЛАРОТ – НАЈВАЖНАТА И НАЈТЕШКАТА ЗАДАЧА ПРИ УСВОЈУВАЊЕ НА СТРАНСКИОТ ЈАЗИК

Marija Grkova-Beader

VOCABULARY – THE MOST IMPORTANT AND MOST DIFFICULT TASK IN LEARNING A FOREIGN LANGUAGE

255 Kalina Maleska

ECOCRITICISM: EXPLORING THE NON-HUMAN WORLD IN AVRAMOVSKA'S NOVEL *ВОДНИ ТЕЛА*

ДОДАТОК / APPENDIX

265 ПОВИК ЗА ОБЈАВУВАЊЕ ТРУДОВИ

ВО МЕЃУНАРОДНОТО НАУЧНО СПИСАНИЕ „ПАЛИМПСЕСТ“

CALL FOR PAPERS

FOR THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL “PALIMPSEST”

BARTIN EPÇİLER KÖYÜ “SU KIZI” MEMORATININ HALKIN YAŞAYIŞINA ETKİSİ

Müge Bayraktar

Bartın Üniversitesi, Türkiye
mugeebora@hotmail.com

Özet: İnsanlar tanık oldukları veya başkalarından duydukları doğa üstü olayları açıklama, anlamlandırma gereği duymuşlardır. Bu açıklama isteği insanların ortak değerler etrafında bir araya gelmesinin de önünü açar. Halk anlatıları bu birlikteliğin ortak değerler etrafında devamının sağlanması açısından önem taşımaktadır. Halk anlatıları kültürel dinamiklerin oluşmasına zemin hazırlamıştır. Halk anlatıları halkın yaşayışının, inanışlarının yansıtılması ve kültürel devamlılığın sağlanması bakımından önem taşımaktadır. Bu birliktelik ve devamlılık yerel, bölgesel ve ulusal düzlemlerde katmanlı bir kültürel doku oluşturur. Bu katmanlar iç içe geçmiş bir bütünlük oluşturduğu için bölgesel anlatılarda benzerliklere de rastlanır. Bu benzerliğin bir nedeni de açıklanamayacak kadar karışık gelen durumları halk anlatıları ile anlatabilmenin hem bireysel hem de toplumsal bir rahatlama sebebidir. Bu rahatlama sağlayan halk anlatılarından biri de memoralardır. Memoralar açıklanamayan olağan üstü durumları halkın inancı doğrultusunda yaşanan olaya veya duruma tanık olan kişinin aktarımıyla açıklayan, ilk defa dinleyen kişinin korku, endişe, heyecan gibi duygulara kapılarak dinlediği halk anlatılarıdır. Kulaktan kulağa, kuşaktan kuşağa aktarılan bu anlatılar bölgesel veya ulusal anlamda bir inancın doğmasının temelini oluşturur. Bu çalışmada anlatı geleneğinin bölgesel bir örneği üzerinde durulacaktır. Bartın Merkez ilçesine bağlı Epçiler Köyü sakinlerinden 11 (on bir) kişi ile yapılan yüz yüze görüşmeden hareketle köyde bulunan ırmağın kenarına inme konusunda tereddüt yaşayan köy halkının bu tereddüdüne dayanak oluşturduğu Su Kızı anlatısının ortaya çıkışı hakkında bilgi verilecektir. Kaynak kişilerin anlattıkları doğrultusunda bu anlatının bugüne etkisinden bahsedilecektir. Su Kızı anlatısının geçmişten bugüne birlikte yaşama kültürüne etkisi ve yerel-bölgesel bir anlatının ulusal-evrensel anlatılarla karşılaştırması da yapılacaktır. Bartın Epçiler Köyü’ne ait Su Kızı memoralarının alanyazına kazandırılmasının önemi bu çalışmada vurgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Halk Anlatısı, Memorat, Kültür, Korku, Yaşayış.*

Giriş

Korku, insanların bazen tek başına altından kalkamayacağı bir duygu durumu olduğu için insanları ortak değerler çatısında birleştiren zamanla kültüre dönüşebilen bir olgudur. Bu değerlerin başında gelen inanç etrafında toplanıp korkarak anlamlandıramadıklarını birlikte yorumlamaya çalışırlar. İçlerinde

beliren bu korkunun sebebi bazen bir halk anlatısı, bazen şahit oldukları bir durum, bazen vahşi bir hayvan veya o yerden / mekândan uzak durmalarına sebep olacak herhangi bir olaydır. Korku sayesinde ya da yüzünden insanlar birlikte yaşamaya, o mekâna / yere anlam kazandırmaya başlarlar. Küçük yerleşim yerlerinden olan köylerde korku daha çabuk yayılır ve korkuya sebep olan durum veya olay daha çabuk benimsenir. “Korku insanı tetikte tutan, düşündüren ve korkmaya sebep olan etkenleri çözmeye yönlendiren bir güce sahiptir” (Kala, 2015, s. 116). Korku toplum için sadece olumsuz bir olgu olarak yer almaz. Farklı değerlerle birlikte ortaya çıkardığı kültürle toplumun birlikte yaşamasını da sağlar. Bu duygu küçük bir topluluk içerisinde yaşanıyorsa yayılması ve benimsenmesi daha kolay olur. Ortak bilinç etrafında kimi zaman ritüelleri de olan bir inancı doğurur. Bu inanış o yer, o kişi veya herhangi bir şeyin anlamlandırılmasını, tedirgin eden duruma ortak bir tavır takınılmasını sağlar.

“Toplumu biçimlendiren maddî değerlerin başında kültür gelmektedir. Sosyal hayatı şekillendiren bu değerler toplumun temel taşlarındandır” (Erol, 2015: 44). Kültür, nesillerden nesillere anlatılmaya, aktarılmaya başlar. Bu aktarımı sağlayan da halk anlatılarıdır. Halk anlatıları insanların yıllar öncesinde yaşadıkları duyguyu bugün bile canlı tutabilmektedir. “Halkın benzer düşüncüsü, inancı, duygusunu, kültürünü temel alan halk anlatıları kültürel mirasın aktarımı açısından önem taşır. Kültür maddî yapı, sanat eseri vb. yapıtlarla aktarılabilir. Halk anlatılarından olan memoraatlar kültürün devamlılığını, aktarımını ve korunmasını sağlar” (Hallaç, 2017, s. 109). Memoraatların yaşanılan yerde ortak paydada insanların buluşmasını sağladığı söylenebilir. Aktarımı sağlamaları inanışların yıllar sonrasına da taşınmasını sağlar. “Eski inanışların izlerini halk edebiyatı ürünlerinde görmek mümkündür. Rivayetler, masallar, mitolojik karakterler memoraatlarda karşımıza çıkmaktadır. Memoraatlarda mitik anlayışın yansıması olan olağanüstü ve demonolojik varlıklara sıklıkla rastlanmaktadır” (Eren, 2020, s. 724). Olağanüstü varlıkların bir yerde bir kişi tarafından görülmesi ve bunun hikâyeleştirilmesi bir an hikayesi olarak anlatılması memoraatın temelini oluşturur.

Bu çalışmada Bartın ili merkez ilçesine bağlı Epciler Köyü’nde yaşayan köy halkından 11 kişi ile yönlendirilmiş/yönlendirilmemiş mülakat ve gözlem yöntemiyle saha araştırması yapılmıştır. Köy halkından derlenen memoraat anlatıları yazıya geçirilmiştir. Köy içerisinde belirgin bir yere ait korku kültürünün oluşmasının sebebinin bu anlatı olduğu tespit edilmiştir. Kaynak kişilerin söylemi ile demonolojik varlık olarak nitelendirebilecek “Su Kızı”nın memoraatın temel karakteri olduğu belirlenmiş ve köydeki o yere yönelik korkunun temelinde bu memoraatın yattığı görülmüştür.

1. Halk Anlatı Türü Olarak Memoraat ve Tanım Tartışmaları

Memoraatlar halk bilim literatüründe en çok tartışma yaratan anlatı türlerinden biridir. “Memoraat” terimini ilk olarak kullanan ve efsane anlatı türünden memoraatı ayıran ilk kişi halk bilimci Carl Wilhem von Sydow’dur. Von Sydow, 1934 yılında memoraatın efsaneden farklılığını ortaya koyarak onun gelenek bakımından efsane ile uyuşmadığını, şahsi ve tamamen kişisel bir deneyim olarak ele alınması gerekliliğini vurgulamıştır. “Sagenkategorien” başlığı altında

memoratu ele almıştır” (Sydow, 1977, s. 73). Memoratların bizzat yaşanan olayları konu edinmesi ve yaşayan kişinin tanık olduğu şeyi hemen paylaşması onu diğer türlerden ayırır. Önemli ayırt edici unsurlarından biri memoratu anlatan kişinin olayı veya durumu birebir yaşaması veya olaya tanık olmasıdır. “Memoratin en önemli özelliği, doğüstü olmasının yanında anlatıcılar tarafından bizzat yaşanmış olmasıdır. Aynı zamanda inandırma gayesi ve endişesi taşımaktadır. Dinleyene bu özellikle yansıtılır. Diğer anlatı türlerinden olan mit, masal ve efsaneden bu yönleri ile ayrılır” (Ünlü, 2019, s. 230). Memorat, diğer anlatı türleri gibi şifahi olarak yaşatılır. “Şamanların merasimlerini gözlemleyenlerin veya şamanların kendilerinin başlarından geçenleri; fiziki işkenceler vücudun parçalanması öteki âlemin ve ruhların tasviri vb. anlatmaları bugünkü anlamıyla memorat türü kapsamında değerlendirilmelidir. Yazıya aktarılırken bunlara efsane denilmesi yanlıştır. Anlatan olaya tanık olduğu için efsane olması mümkün değildir” (Yeloğlu, 2009, s. 33). Efsane türü ile iç içe geçmiş memoratın aslında efsaneden farklılık gösterdiği görülmektedir. “Memoratlarda sözlü kültür ürünlerinden motif, kahraman ve olağanüstülük açısından en fazla ortak noktası efsanelerdir. Bu yönüyle memoratlar gerek ülkemizde gerekse diğer ülkelerde efsane başlığı altında incelenmiştir. Nakledilen olay eğer anlatıcının başından geçmiş veya başından geçen birinden dinlenmişse bu efsane (legend) değil bir memorattır” (Çobanoğlu 2021, s. 25-26). Çobanoğlu, memorat kavramını Türk halk bilimine ilk yerleştiren kişidir. Türk Halk Kültüründe Memoratlar ve Halk İnanışları adlı eserinde memoratların özelliklerini, diğer türlerden ayrılan yönlerini detaylı bir şekilde ele almıştır. Türk halk bilimi literatürüne bağımsız bir anlatı türü olarak memoratın yerleşmesini sağlamıştır. “Kahramanın hayatta olması, inanç şiddeti, tecrübe, zamansızlık ve metnin öznesi” gibi özellikleriyle efsane ve menkıbelerden ayrılan memorat kendine has nitelikleri ile özlü anlatım türleri arasında kabul görmeye başlamıştır” (Pehlivan, 2009, s. 95). Memoratlar, her ne kadar efsane içinde değerlendirilse de doğrudan tanıklığı zorunlu kıldığı, korkuya odaklandığı için r anlatı türlerinden farklıdır.

Halk bilim alanında tartışmalara yol açan memoratla ilgili çalışmalar ilk olarak antropoloji alanında yapılmaya başlanmıştır. “19.yy sonları ve 20.yy başlarında antropologlar, şahsi metinlerle ilgilenmeye ve metinleri derlemeye başlamışlar, kültürel ve sosyal dokuyu iyi veriler elde ederek ve bu metinler ışığıyla keşfetmeye çalışmışlardır” (Hallaç, 2018, s. 185). Antropolojinin memoratla konusunda halk bilimden ileride olması halk bilim alanındaki çalışmalara ışık tutabilir ve memoratların halk bilim alanındaki tanımsal tartışmalarının, kültürel işlevlerinin folklor literatüründeki eksikliklerini doldurulabilir. Rasyonel bilimlerin mesafeli yaklaştığı memoratlar son dönemlerde ilgi ile araştırılmaktadır. Bir kişinin gördüğü olağanüstülükleri şahsi hikayesi olarak paylaşması memoratların bilimsel temele dayandırılıp dayandırılmayacağına dair tartışmalara yol açmıştır ancak insan temelli bilimler özellikle Antropoloji memorat konusundaki belirsizliği halk bilimden önce fark edip bu alanda çalışmaları başlatmıştır. Süreç ilerledikçe memoratın bir halk anlatı türü olarak kabul görmesinin temelinde halk kültüründen, yaşayışından, değerlerinden, duygularından izler taşınması vardır.

Halk edebiyatı anlatı türleri birbirinden izler taşıyabilir. Bir masalın içinde

mitolojik unsurlar bulunabilir veya halk hikayeleri ve destanlar benzerlik gösterebilir. Aynı durum efsane ve memorat için de geçerlidir. Yıllarca efsane içerisinde değerlendirilmiş olan memoratın bağımsız bir tür olarak kabul edilmesi yakın bir tarihe rastlamaktadır. Hala literatürde bu türün tanımı ve varlığının bağımsızlığı üzerine tartışmalar devam etmektedir. “Oluşum sürecinde mitleri sırasıyla efsaneler, masallar, destanlar, menkıbeler, halk hikâyeleri ve memoratlar takip eder. Ancak bu sıralama meydana gelirken biri bittikten hemen sonra diğersinin başlaması gibi bir durum söz konusu değildir. Anlatıyı oluşturan şartlar ve anlatının tüketimi anlatının devam süreci üzerinde etkili rol oynar. İlk anlatılarda olaylar ayrıntılı bir şekilde anlatılırken günümüze yaklaştıkça ayrıntı azalır, zaman ve mekân daha belirginleşir. Bu daralma sözlü anlatım türlerinin sırasını belirlemede bize yol gösteren unsurlardan biridir” (Boyras 2008, s. 109). Sözlü anlatım türlerini bu bağlamda birbirinden tamamen bağımsız düşünmenin bütünlüklü bakışı etkileyeceği gerçeğini de unutmamak gerekir.

Memorat, yapı, tema ve icra bakımından da diğer anlatı türleriyle benzerlik ve onlardan farklılık göstermektedir. “Memorat, yapı ve şekil itibarıyla diğer sözlü türlerden ayrılmaktadır. Genelde nesir biçiminde olan ancak belli bir şekli olmayan memoratlar anlatıma göre değişen bir yapıya sahiptir. Birçok memoratta kalıplaşmış evrensel formlara rastlanılır. Bu formun oluşumunda psikolojik patlamalar önemli yer tutar. Özel bir anlatıcısı yoktur” (Kızıloğlu, 2013, s. 17-18). Benzer bir şekilde “Memoratlar sabit bir şekle sahip değildir. Anlatan ve dinleyicinin konuşma yoluyla kurduğu ilişki üzerinden şekillenirler” (Çobanoğlu, 2021, s. 48). Tanımlardan yola çıkarak memoratın halk bilimine yeni kazandırılan bir kavram olduğunu, üzerine tartışmaların devam ettiğini ancak diğer anlatı türlerinden bağımsız olabilecek niteliklere sahip olduğunu söyleyebiliriz.

1.1. Kork ve Hep Birlikte İnan: Memoratların Kültürel İşlevi

Kültür bir toplumu oluşturan gelenek, görenek, inanç, duygu, paylaşımı ve gelecek kuşaklara bunları iletmede kullanılacak olan her şeyi kapsar. Birlikte yaşayan küçük topluluklarda kültürel aktarımlar daha hızlı ve daha uzun ömürlü olur. Nesilden nesile aktarılan değerler, gelenekler, halk anlatıları çocuk yaşındaki bir bireyden toplumun en yaşlı bireyine kadar herkesçe bilinir. Küçük topluluklarda şifâhî bilgilerin veya anlatımların yayılma durumunun daha hızlı olabilmektedir. “Kültür, belirli bir toplumun karakterini meydana getiren fikirler, bilgiler, inançlar, teknik mahsulleri, davranış ve tavır tipleri sistemidir” (Ülken, 1970 s. 185). Davranış ve tavır sistemi oluşu, ortak bir tavır veya tepkiyi göstermeyi de içine alır. Sevilebilecek, korkulabilecek, tedirgin olunabilecek durumlarla veya olaylarla karşılaşıldığında toplum tarafından gösterilen tavrın aynı olmasının temelinde kültür yatar.

İnsanlar, ilk zamanlardan itibaren kendileri dışında gelişen doğa olaylarını, durumları yorumlamaya ve anlamaya çalışmıştır. Bu anlam arama çabası halk anlatılarının da zeminini hazırlamıştır. Halk anlatıları kültür taşıyıcısı rolünü üstlenmiş, ilk zamanlardaki duygular, yaşayış tarzı vb. durumlar günümüze kadar gelebilmiştir. “Mitolojik dönemden beri Türk kültüründe varlıkları bilinen kültürlerin (ağaç, yer, su, ateş, gök, dağ, kaya, mağara ve atalar) günümüze kadar

gelmelerinde en büyük etken memoratlardır” (Çobanoğlu, 2021, s.77).

Memoratlar insanların tanık oldukça ya da duydukları birlikte karakterize ettiği duygu durumunu yansıtan metinlerdir. Anlatan kişinin heyecanı, korkusu, şaşkınlığı, tedirginliği vb. unsurlar dinleyiciler tarafından hissedilir ve ortak bir duygu durumunda inanarak buluşulur. “Doğa üstü varlıklarla deneyim ve iletişim kurma olarak değerlendirilen memorat kültürel anlamda da çok katmanlıdır. Bu katmanlardan biri de doğa üstü varlıklarla iletişim içinde olmaktır. Bu iletişim sosyal içerikli olabildiği gibi kişisel deneyim şeklinde de olabilmektedir. Tecrübeyi deneyimleyen kişi korkunçluk ve ürkütücülük boyutu katarak toplum hafızasında derin izler bırakır” (Kızıloğlu, 2013, s. 19-20). Doğa üstü varlıklarla iletişim halinde olmak ve bu iletişime inanma ihtiyacı nesilden nesile aktarılabilmektedir. Bu aktarım korkunç ve ürkünç olanın ortak paydada tanımlanmasına, buna yönelik inanın paylaşılmasının önünü açar. “Pagan inancında mühim kabul edilen varlıklar, inanç; değişikliğe uğradıkça farklı anlamlar yüklenmeye başlamışlardır. Eskiden saygı gören iyeler, daha kötü, demonolojik ve insan için düşmanca olan ruhlarla dönüşmüştür” (Eren, 2020, s. 727). Halkın bakış açısı halk anlatılarını da etkilemiştir. “Memoratlar inançlar aracılığıyla kültür içerisinde yer alan o millete ait olan değerleri sonraki nesillere aktarma rolünü üstlenmiştir” (Sezen, 2015, s. 8). Önceden inanılan bazı durumlar zaman içerisinde halkın bakış açısı değişikçe değişmiş ve yeni nesillere bu yeni kodlarla aktarılmıştır.

Halk anlatılarının kültür ve geleneğin nesilden nesile aktarılmasında önemli bir yere sahip olduğunu söyleyebiliriz. Halk anlatıları içinde kişisel deneyim anlatıları olma özelliği taşıyan memoratlar nesiller arasında köprü görevi kurabilir. Geçmişten aldıklarını şimdi ve geleceğe taşıyabilme vasfına sahiptir. Taşyabildiği bu unsurlar yerin inancı, yaşayışı, yemesi, içmesi, giyimi, korkusu vb. çok yönlü bir açılıma sahiptir. “Kültür ve gelenek aktarımını sağlayan bu anlatılar çağın gereği olan sosyal yapıya ve ihtiyaçlara göre yeniden şekil alır ve toplumun sisteminin devamlılığını sağlar” (Kızıloğlu, 2013, s. 27). Kültür aktarımı memoratların en önemli işlevlerindedir. “Halka ait hayat görüşünü yansıtmaları bakımından memoratların derlenmesi önem taşımaktadır” (Oral, 2018, s. 48). Halk bilim alanında memoratlarla ilgili çalışmaların devamlılık sağlaması bu anlamda önem taşımaktadır.

Memoratlar halkın yaşayışından izler taşıyan bir tür olmakla birlikte halkın yaşayışını da etkileyen bir türdür. Korku gibi güçlü duyguların etrafında toplanan insanlar için bu anlatılar, birlikte yaşama kültürü oluşturması bakımından da anlamlıdır.

2. Epçiler Köyü’nde Anlatılan “Su Kızı” Memoratı

Epçiler Köyü Bartın ilinde yer alan bir köydür. “Bartın ilinin merkezine bağlı bir köy olan Epçiler il merkezine yaklaşık 16 km uzaklıktadır. Eski zamanlarda ketenden ip imalatı yapılan köyün adı ‘İpçiler’ iken zaman içerisinde yerel ağızda ‘Epçiler’ şeklinde telaffuz edilmiştir.” (Dilmaç, 2019, s. 50). Köyün adından bile sosyal, kültürel ve ekonomik yaşantısıyla ilgili çıkarımlarda bulunabilir. Köy halkının yaşayışının izlerini sadece köy adında görmemektedir. Epçiler Köyü’nde anlatılan memoratla birlikte halkın ortak inanışlarından izler

görülmektedir. Bu memoratın toplanması için on bir kişi ile yüz yüze mülakat gerçekleştirilmiştir. Çalışma gönüllülük esasında gerçekleştirilmiştir. Saha çalışmasına hizmet edilmiştir. Kaynak kişilerle görüşmeler esnasında memoratı kimden duydukları, bu memorata tanık olup olmadıkları üzerinde durulmuştur. Anlatılan memoratlar benzerlik göstermekte sadece birkaç betimleyici unsur ve detay konusunda farklılıklar bulunmaktadır.

Epçiler Köyü'nde anlatılan su kızı memoratı şu şekildedir: “Biz küçükken babaannem anlatmıştı. Bizim köyde derenin kenarında kayaların üzerinde bir kız durarmış. Bu kızın ismi su kızımıymış. Su kızı derenin kenarına gelen çocukları, büyükleri derenin içine çeker boğarmış. Eğer iki kişi veya daha fazla kişi birlikteyse onları görüp kaçarmış. Babaanneler derenin kenarına çamaşır yıkamaya inerken onu görmüşler çamaşırları bırakıp kaçmışlar” (K.Ş. 2).

Fotoğraf 1: Epçiler Ortaokulu özel eğitim öğretmeni Emre Şahin tarafından 23.10.2023 tarihi saat: 08.45'te çekilmiştir.

2.1. Memoratın Köy Yaşayışına Etkisi

Memoratların önemli özelliklerinden biri oluşturuldukları yere anlam kazandırabilmeleridir. “Memoratlar oluşturuldukları yere farklı bakılmasına sebep olurlar. Memoratın yaşandığı yerlerde doğa üstü varlıklarla anlam kazanarak cinli, perili gibi adlandırmalarla varlığını sürdürürler. O yerlere karşı merak oluşsa da memoratı tekrar yaşamamak adına o yerden uzak durulur” (Turan, 2019, s. 116). Memoratlar memoratın yaşandığı yere farklı anlamlar katarak bu anlamların nesilden nesile aktarımını sağlar ve ortak bir paydada hareket edilmesine sebep olur. Memoratların aktarımları aynı şeyin tekrar yaşanmamasını önlemek adına önem taşır. “Memoratlar, bir yasak veya tabunun çiğnenmemesi adına önem taşımaktadır” (Çobanoğlu 2021, s. 49). Epçiler Köyü'nde de aynı memoratın tekrar yaşanmaması adına memoratın geçtiği ırmak kenarına karşı bir yargı oluşturulmuş ve halk ırmak kenarından nesillerdir uzak durur olmuştur. Bunun sebeplerinden biri de korku kültürünün birleştirici gücü ve halk anlatılarının nesiller arasında köprü görevi görmesidir. Bir yer ile ilgili korku nesilden nesile aktarılmış ve o yere gitmeme kültürü korku ile oluşturulmuştur.

Fotoğraf 2: Epçiler Köyü servis şoförü Birol Öztürk tarafından çekilmiştir.
Epçiler köyü ırmak kenarı (24.10.2023, saat: 12.00)

Su Kızı memoratının geçtiği yer olan ırmak kenarı köy halkı tarafından gidilince uğursuzluk getireceğine inanılan, uzak durulması gereken bir yer olma özelliğine bürünmüştür. “Irmak kenarları tehlikeli ve endişe uyandıracak yerler sıralamasında üst sıralardadır” (Aça,2018, s. 9). Irmak kenarında varlığının görüldüğü anlatılan Su Kızı’nın rahatsız edildiği taktirde kişiye yönelik olumsuz bir duruma sebebiyet vereceği halk arasında korku inancının yaygınlaşmasına ve bu kültürün benimsenmesine sebep olmuştur. Köy halkının memoratla ilgili görüşmeler yapıldığı sırada: “Hurafe bunlar, inanmayın!” tepkisi aslında var olan korkuyu bastırmaya yönelik bir haykırış olabilir. “Korkulardan kaçınmak ve olumsuz olaylar ile karşılaşmamak için batıl ve hurafe olduğu düşünülen inanışlar halk tarafından devam ettirililmektedir. Dünyanın dört bir yanında gelişmişlik derecesi ne olursa olsun halkın yerel inançları canlılığını korumaktadır” (Abdulrezzak, 2018, s. 5). Bunun sebeplerinden biri de halkın anlamlandırılmayan durumlara halk anlatılarıyla cevap verme isteği ve birlikte yaşamının getirdiği ortak kültür oluşturabilme isteği olabilir.

Fotoğraf 3: Epçiler Köyü servis şoförü Birol Öztürk tarafından 24.10.2023 tarihinde saat: 12.03’te çekilmiştir. Epçiler Köyü Su Kızı memoratının geçtiği ırmak kenarı

Köy yaşamında ortak korku kültürü oluşması ve bir mekândan uzak durulmasının sebebi köy halkının nesillerdir birbirine anlattığı, yaşlılardan bazılarının tanık olduğunu iddia ettiği hatta dile getirmeye korkup anlatmaktan kaçtığı Su Kızı memoratı bir halk anlatısı olarak halkın yaşayışının korku kültürü etrafında birleşmesini ve ortak olumsuz bir duygunun halk kültüründe birleşmeyi sağladığı görülmüştür.

Sonuç

“Su Kızı” esasında korku üzerine inşa edilmiş, birlikte yaşama pratiklerini besleyen ve ortak inanma değerleriyle örülü memoratın yalnızca bir örneğidir. Bartın’da Epçiler köyüne yakın Arıtyöresinde Sarı Kız, Asur ve Yunan Mitolojisinde Deniz Kızı (Sirenler), Tatar Mitolojisinde Arzu Kız, Kelt mitolojisinde Selkie, Karayıplarda Aycayia vb. örnekler hemen hemen her toplumda bulunmaktadır. Bunun sebeplerinin başında da insanî duyguların ortak oluşu yatmaktadır. İnsanlar benzer şeylerden korkmakta veya benzer şeyler insanlara korkutucu gelmektedir. Bu duygu durumları da halkın yaşantısında nesilden nesile aktarılmakta, sözcükler değişse bile korku üzerinden inşa edilmiş tema aynı fikir etrafında dönmektedir.

Memoratlar özellikle şifahî anlatıların içinde yeni tanımlanan bir tür olma özelliği taşır. Memoratların barındırdığı olağanüstü varlıklar ve bu varlıklara karşı duyulan tedirginlik korku kültürünün aktarımına sebep olmuştur. Korku çabuk yayılabilen ve küçük kitleleri daha çabuk etkisi altına alabilen yoğun bir duygudur. Bu yoğun duygunun yarattığı endişeden kaçmak isteyen insan, memoratların anlatıldığı yerden kaçarak olumsuz duygularla karşılaşmak istememişlerdir. Memorat bir yandan birlik ve beraberliği sağlamış, diğer yandan da mekândan kaçınma durumuna sebep olmuştur. Ortak duygular, değerler de aynı temada birleşen halk anlatılarının doğmasına zemin hazırlamıştır.

Kaynakça

Abdurrezzak, A. O. (2018). Korkunun Temelleri ve Türk Halk Kültüründe Korku Miti: Kara İye, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, c. 11 s. 60 ss. (5-14).

Aça, M. (2018). Türk Halk İnanışlarında Tekinsiz Mekân Algısı ve Doğu Karadeniz Bölgesi Memoratlarına Yansımaları, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, c. 11 s. 55 s.s. 5-20.

Boyraz, Ş. (2008). Sözlü Anlatıların Sürekliliği Üzerine Düşünceler, *Folklor / Edebiyat*, s. 54, s.s. 105-118.

Çobanoğlu, Ö. (2021). Türk Halk Kültüründe Memoratlar ve Halk İnançları. (.3. Baskı). Ankara: Akçağ Yayınları.

Dilmaç, A. T. (2019). Bartın Köy Adları Üzerine Bir İnceleme. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bartın: Bartın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Eren, M. (2020). Rus Halk Edebiyatında Memorat Türü, *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, c. 19 s.3 s.s. 724-737.

Erol, Ş. S. (2015). Bartın’da Özel Günler; Bayram, Tören ve Kutlamalar, *Uluslararası Karadeniz Havzası Halk Bilimi Araştırmaları Dergisi*, c.1. s.1 s.s. 44-68.

Hallaç, A. T. (2018). Memorat Kavramının Tanımlarındaki Belirsizlik ve Bir Tanım Denemesi, *Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi*, c. 2, s. 2 ss. 181-211.

Hallaç, A. T. (2017). Memorat Türü ve Adana Memoratları. Yayımlanmamış Yüksek

Lisans Tezi. Aksaray: Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kala, M. E. (2015). Ortak Yaşama ve Kültürü Felsefesi. C. Türer (Ed.), *Korku ve Merak Arasında Birlikte Yaşamaya Dair içinde* (115-125. s.s.) Ankara: Türk Felsefe Derneği Yayınları..

Kızıoğlu, M. (2013). Tortum ve Köylerinde Derlenen Memoratlar Üzerine Bir Araştırma. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Oral, Ş. (2017). Safranbolu Efsaneleri ve Memoratları Üzerine Bir Araştırma. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bartın: Bartın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Pehlivan, G. (2009). Dini Şahsiyetler Hakkında Oluşan Anlatılar, *Milli Folklor*, s. 83, ss. 88- 96.

Sezen, Y. (2015). Kültür ve Din: Türk-İslam Örneği. İstanbul: İz Yayıncılık.

Sydow, C. W. (1977). Selected Papers On Folklore. New York: Arno Press.

Turan, B. (2019). Zonguldak Havalisinde Maden Folklorunda Memoratlar. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ülken, H. Z. (1970). Sosyoloji Sözlüğü, İstanbul:M.E.B.

Ünlü, O. (2019). Bir Memorat Örneği Olarak Cinânî'nin Cinleri, *Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, s.6 s.s. 229-239.

Yeloğlu, N. (2009). Kütahya ve Çevresinde Memorat Tasarımı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kaynak Şahıslar

K.Ş.-1: Ahmet Basma, 54 yaşında Emekli Epçiler Köyü'nde ikamet ediyor. Memoratı dedesinden duyduğunu beyan etmiştir. (2023/ Kasım)

K.Ş.- 2: Ali Karakoç ,52 yaşında Şoför Epçiler Köyü'nde ikamet ediyor. Memoratı halasından duyduğunu beyan etmiştir. (2023/ Kasım)

K.Ş. -3: Zühre Yaman, 56 yaşında Ev hanımı Epçiler Köyü'nde ikamet ediyor. Memoratı babaannesinden duyduğunu beyan etmiştir. (2023/ Kasım)

K.Ş. -4: Huriye Yaman, 87 yaşında Ev hanımı Epçiler Köyü'nde ikamet ediyor. Memoratı annesinden duyduğunu beyan etmiştir. (2023/ Kasım)

K. Ş -5: Ayhan yaman, 18 yaşında Öğrenci Epçiler Köyü'nde ikamet ediyor. Memoratı babannesinden duyduğunu bildirmiştir. (2023/ Kasım)

K.Ş. -6: Hanife Kocaorman, 82 yaşında Ev hanımı Epçiler Köyü'nde ikamet ediyor. Memoratı babasından duyduğunu beyan etmiştir. (2023/ Kasım)

K.Ş. -7: Zührenaz yaman 19 yaşında Öğrenci Epçiler Köyü'nde ikamet ediyor. Memoratı babaannesinden duyduğunu beyan etmiştir. (2023/ Kasım)

K. Ş. -8: Hafize Karabaş, 38 yaşında Ev hanımı Epçiler Köyü'nde ikamet ediyor. Memoratı halasından duyduğunu ima etmiştir. (2023/ Kasım)

K. Ş. -9: Aysun Günden 50 yaşında Ev hanımı Epçiler Köyü'nde ikamet ediyor. Memoratı annesinden duyduğunu beyan etmiştir. (2023/ Kasım)

K.Ş. -10: Sevim Balturar, 46 yaşında Okul çalışanı Epçiler Köyünde ikamet ediyor. Memoratı annesinden duyduğunu beyan etmiştir. (2023/ Kasım)

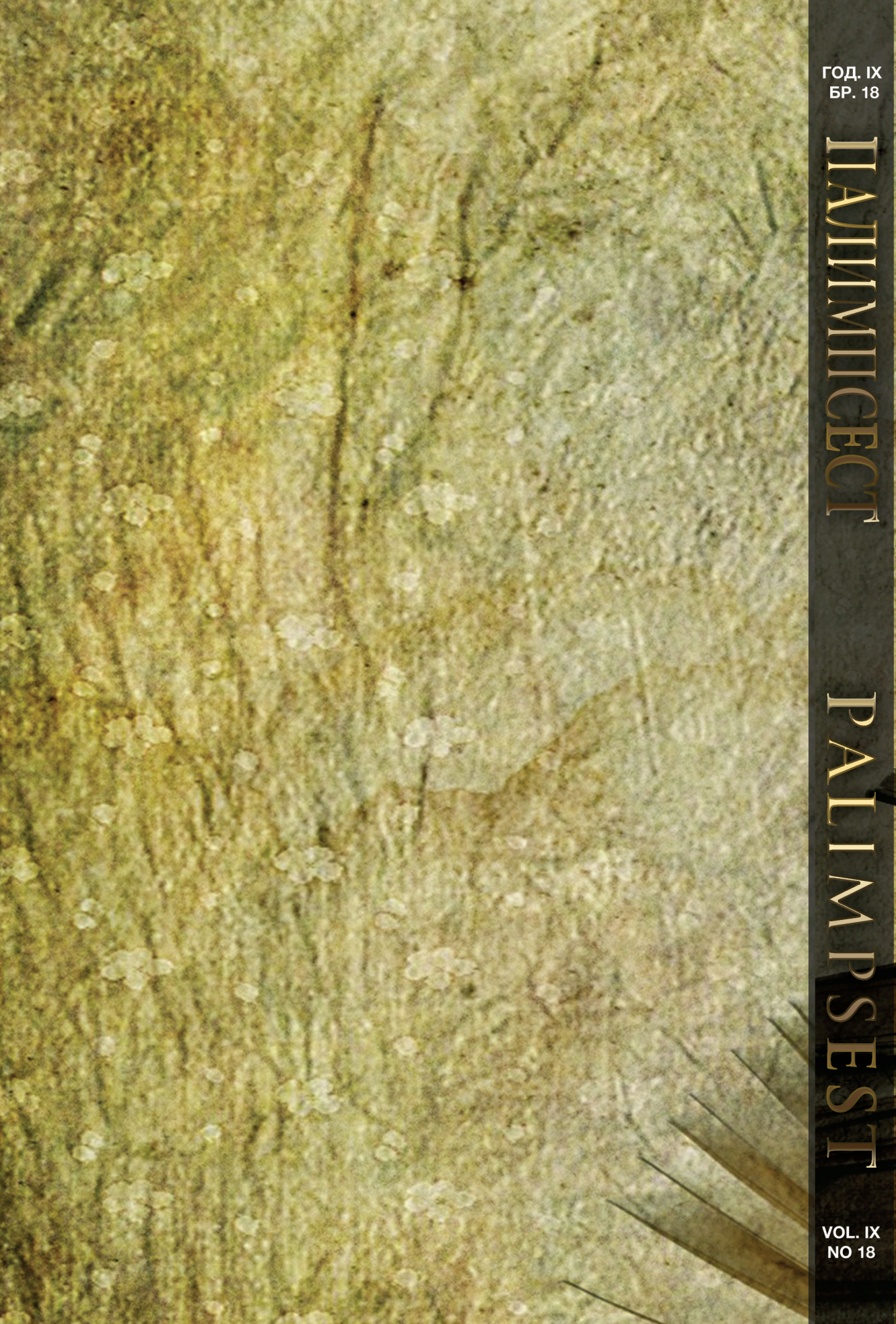
K. Ş.11: Ruhi Bulgurcu 48 yaşında okul çalışanı Epçiler Köyü Tabanözü Mahallesinde ikamet ediyor. Memoratı dedesinden duyduğunu beyan etmiştir. (2023/ Kasım)

Müge Bayraktar
Bartın Üniversitesi, Türkiye

Bartın epçiler village “Su Kızı” Memorat’s Influence on the Local Way of Life

Abstract: People have felt the need to explain and make sense of supernatural events they witnessed or heard from others. This desire for explanation also paves the way for people to come together around common values. Folk narratives are important for ensuring the continuation of this unity around common values. Folk narratives have contributed to the formation of cultural dynamics. They reflect the way of life and beliefs of the people, as well as ensuring cultural continuity. This unity and continuity create a layered cultural fabric on local, regional, and national levels. Because these layers interweave, regional narratives often exhibit similarities. One reason for this similarity is that folk narratives can provide both individual and collective relief in explaining complex and unexplainable situations. Memorats are one of the folk narratives that provide this relief. Memorats explain extraordinary situations in line with the beliefs of the people and are stories that captivate the listener with emotions like fear, anxiety, and excitement when heard for the first time. These orally transmitted narratives, handed down from generation to generation, form the foundation of a regional or national belief system. This study focuses on an example of narrative tradition within a regional context. It provides information about the emergence of the “Su Kızı” narrative in Epçiler Village, located in Bartın Province, as a basis for the hesitation of the villagers to go down to the riverbank. Based on face-to-face interviews with eleven residents of the village, the impact of this narrative on the villagers’ hesitation to go down to the riverbank will be discussed. The study also covers the influence of the “Su Kızı” narrative on the culture of living together from the past to the present, and a comparison of the local-regional narrative with national-universal narratives. The importance of documenting the “Su Kızı” memorat for Epçiler Village in Bartın is highlighted in this study.

Keywords: *Folk Narrative; Memorat; Culture; Fear; Way of Life.*

ГОД. IX
БР. 18

ПАЛІМШЭСТ

РАЛІМРЭСТ

VOL. IX
NO 18